

КОМП'ЮТЕРНИЙ СИНТЕЗ та ОБРОБКА ЗОБРАЖЕНЬ

Digital Image Processing - DIP

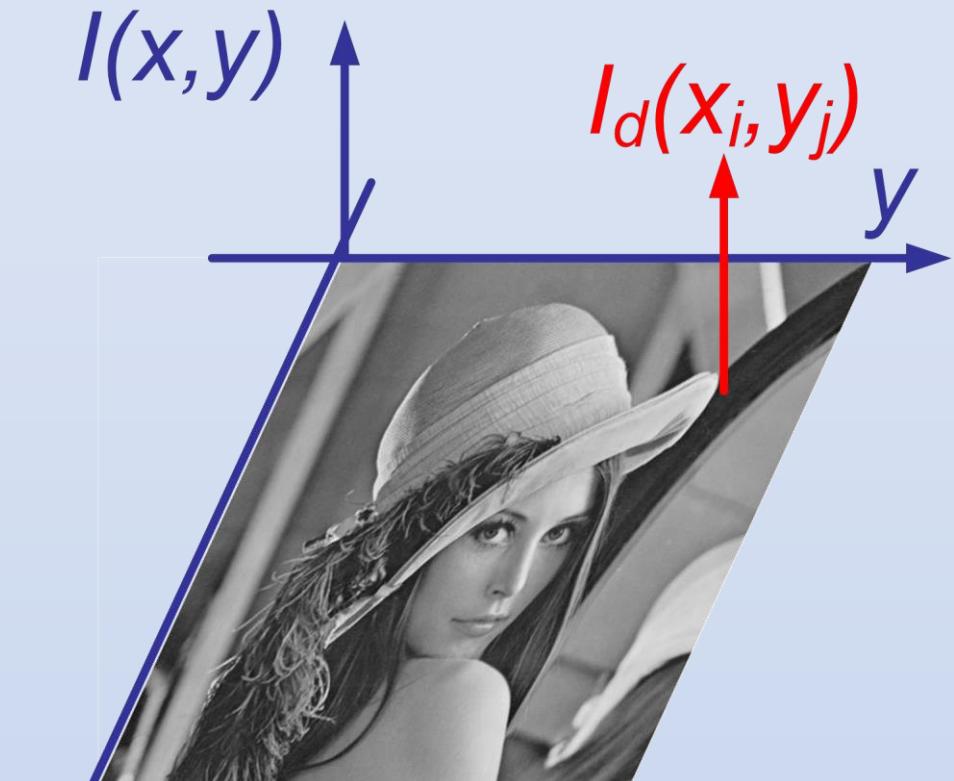
2021 / 2022 навчальний рік

СИГНАЛИ

1. 2D зображення = 2D сигнал .
2. Дискретизація 2D сигналів
3. Теорема відліків для 2D сигналів.
4. Відновлення 2D зображень.

https://github.com/eabshkvprof/2022_Image_Processing_IPZm_21

Зображення $\leftarrow = \rightarrow$ Дискретний сигнал

$I(x, y)$ –
Непрерывное
изображение

$$\begin{aligned} i &= 0, 1, \dots n - 1 \\ j &= 0, 1, \dots m - 1 \\ x_i &= T_x * i \\ y_j &= T_y * j \\ T_x, T_y &\text{- шаги} \\ &\text{дискретизации} \end{aligned}$$

$I(x_i, x_j) \rightarrow \hat{I}(i, j)$
дискретное
изображение

$I(x, y)$ замена $\rightarrow \hat{I}(i, j)$

2D ряд Фур'є

Комплексна форма 2D ряду Фур'є

$$I(x, y) = \sum_{k,m=-\infty}^{\infty} c_{km} e^{i2\pi(\omega_{kx}x + \omega_{my}y)}$$

$$c_{km} = \frac{1}{T_x T_y} \int_0^{T_x} \int_0^{T_y} I(x, y) e^{i2\pi(\omega_{kx}x + \omega_{my}y)} dx dy$$

$$k, m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

$$c_{km}(\omega_{kx}, \omega_{my}) = |c_{km}| e^{i\varphi_{km}}$$

ω_k, ω_m - пространственные частоты,

$|c_{km}|$ – пространственный спектр амплитуд,

φ_{km} – пространственный спектр фаз.

2D перетворення Фур'є

Зображення $I(x,y)$ є 2D сигнал

Пряме перетворення $I(x,y) \Rightarrow F(\omega_1, \omega_2)$

$$F(\omega_1, \omega_2) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} I(x, y) e^{-j(\omega_1 x + \omega_2 y)} dx dy$$

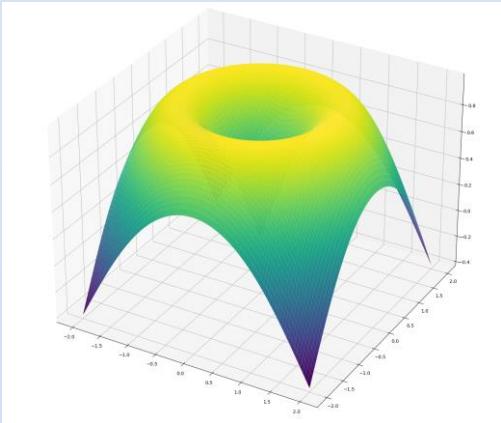
Зворотне перетворення $F(\omega_1, \omega_2) \Rightarrow I(x,y)$

$$I(x, y) =$$

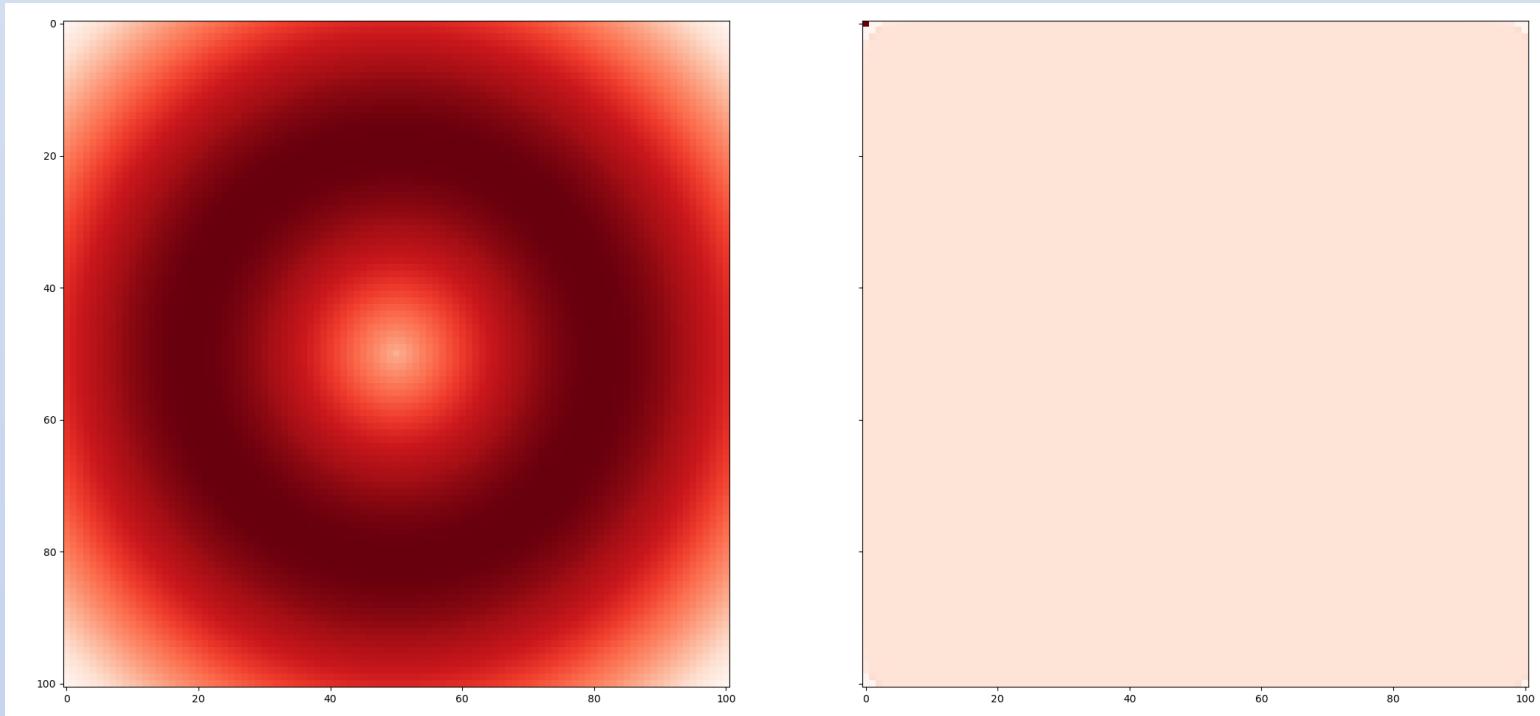
$$\frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega_1, \omega_2) e^{j(\omega_1 x + \omega_2 y)} d\omega_1 d\omega_2$$

$F(\omega_1, \omega_2)$ - комплексна функція – двовимірний спектр сигналу $I(x, y)$.

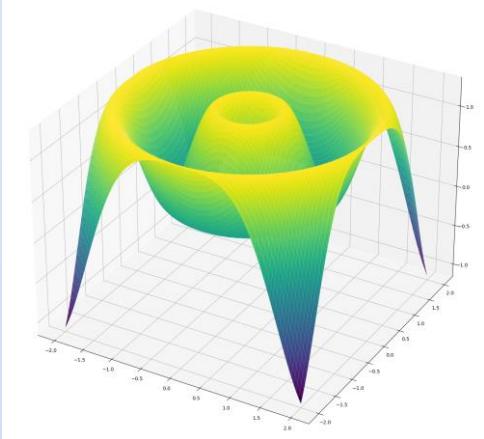
2D перетворення Фур'є

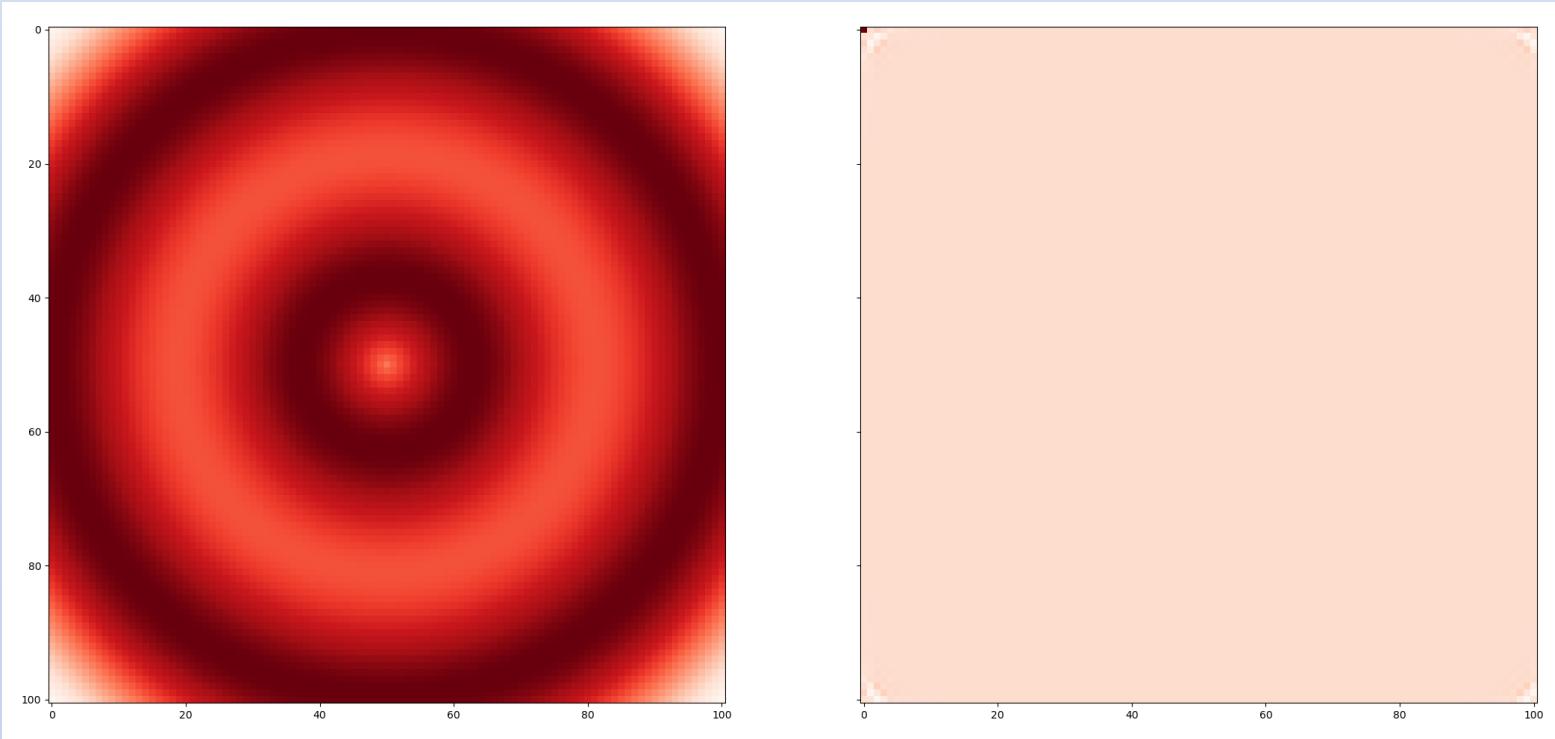
$$I(x,y) = \sin(\sqrt{x^2 + y^2})$$

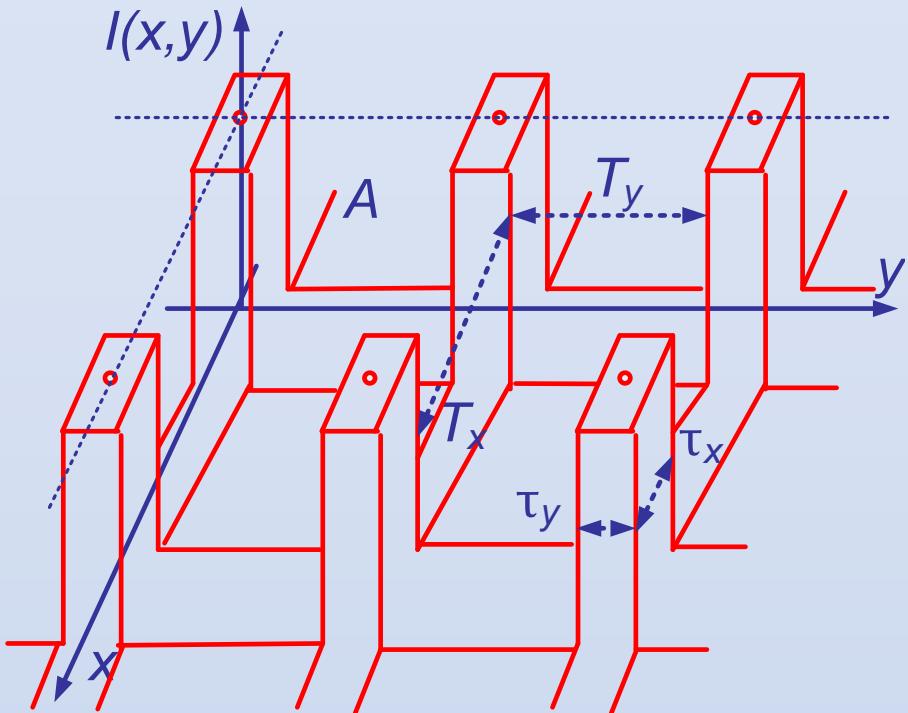
2D перетворення Фур'є

$$I(x,y) = \sin\left(\sqrt{x^2 + y^2}\right) + \\ 0.75\cos(3 * \sqrt{x^2 + y^2})$$

2D ряд Фур'є

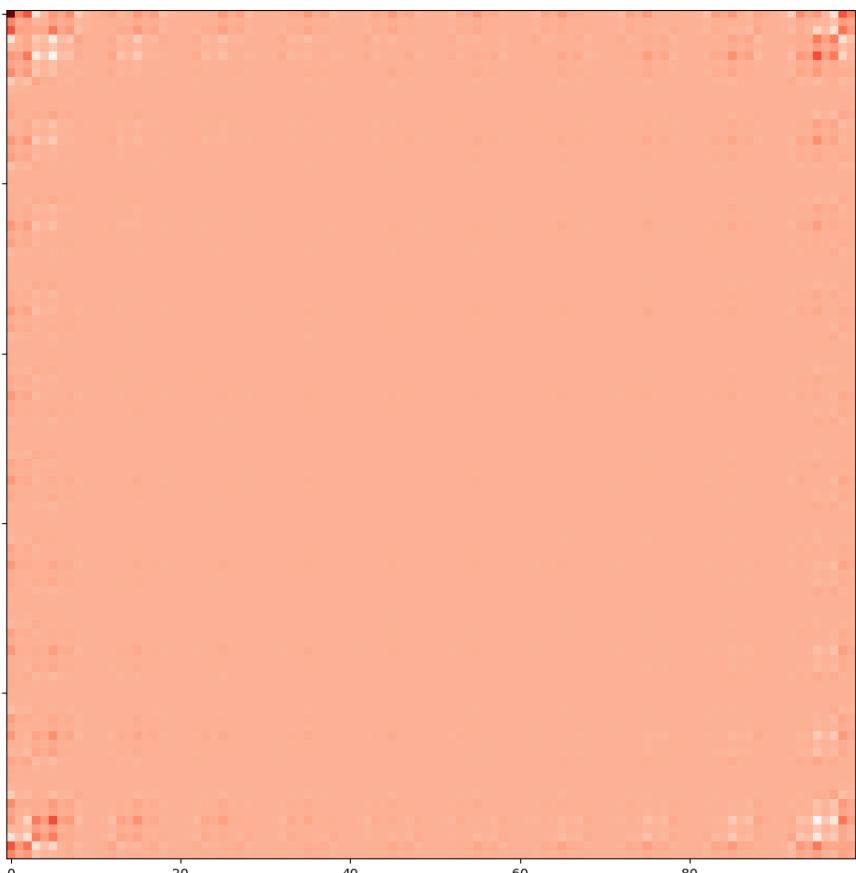
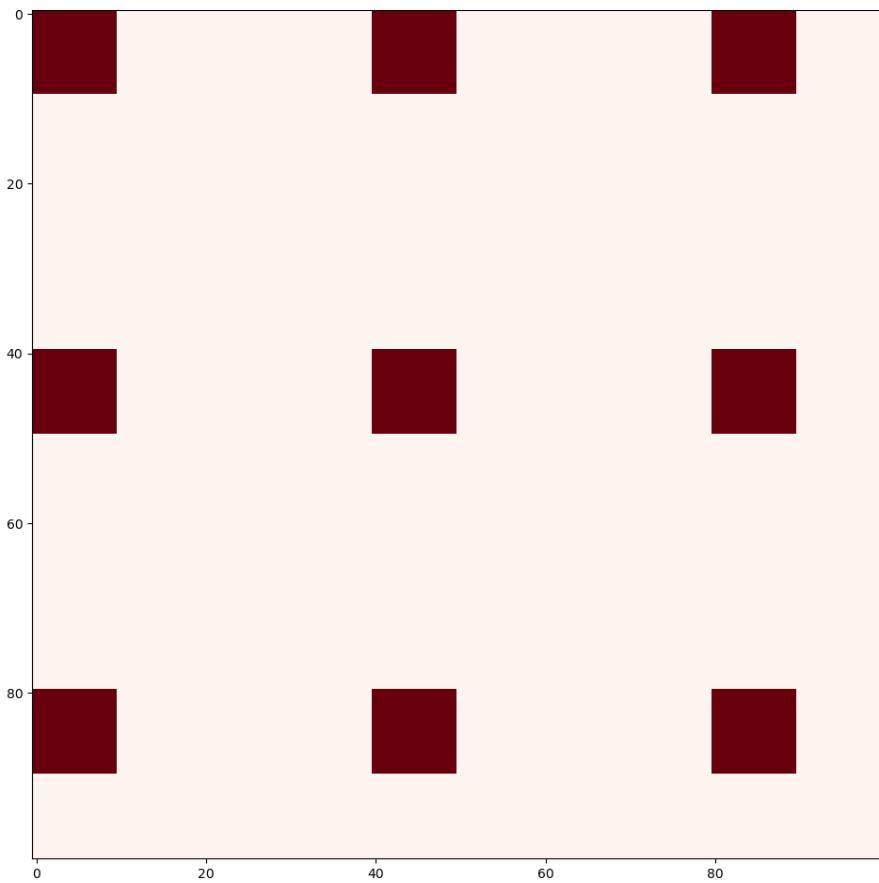

$$F(\omega_1, \omega_2) =$$

$$A\tau_x\tau_y \frac{\sin(\omega_x\tau_x/2)}{\omega_x\tau_x/2} * \frac{\sin(\omega_y\tau_y/2)}{\omega_y\tau_y/2}$$

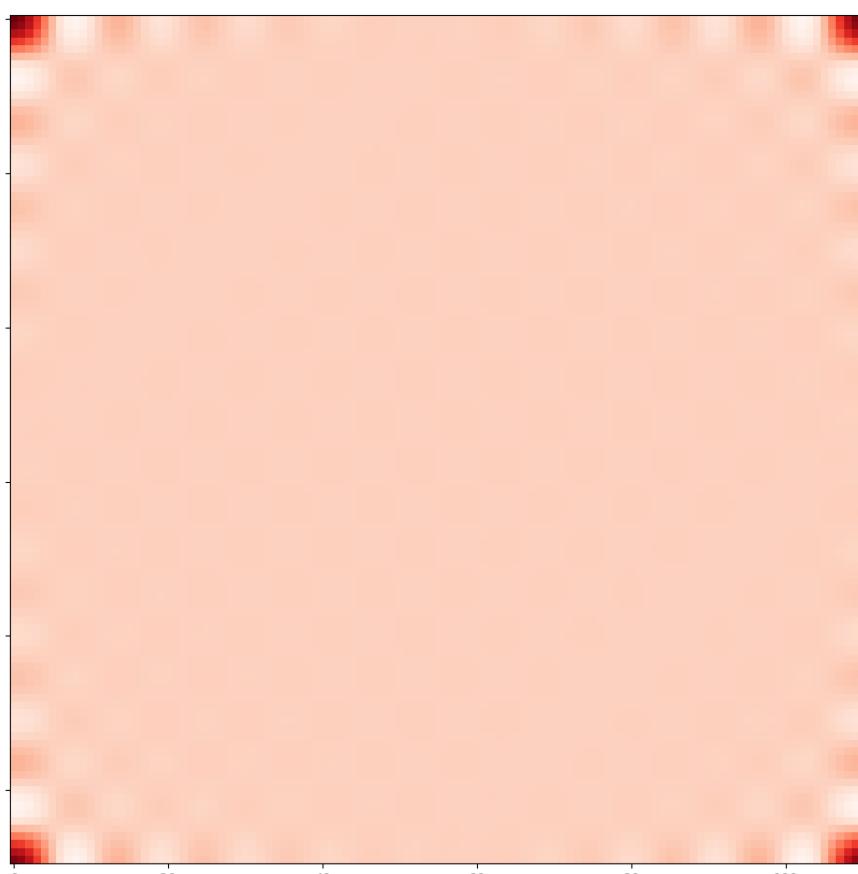
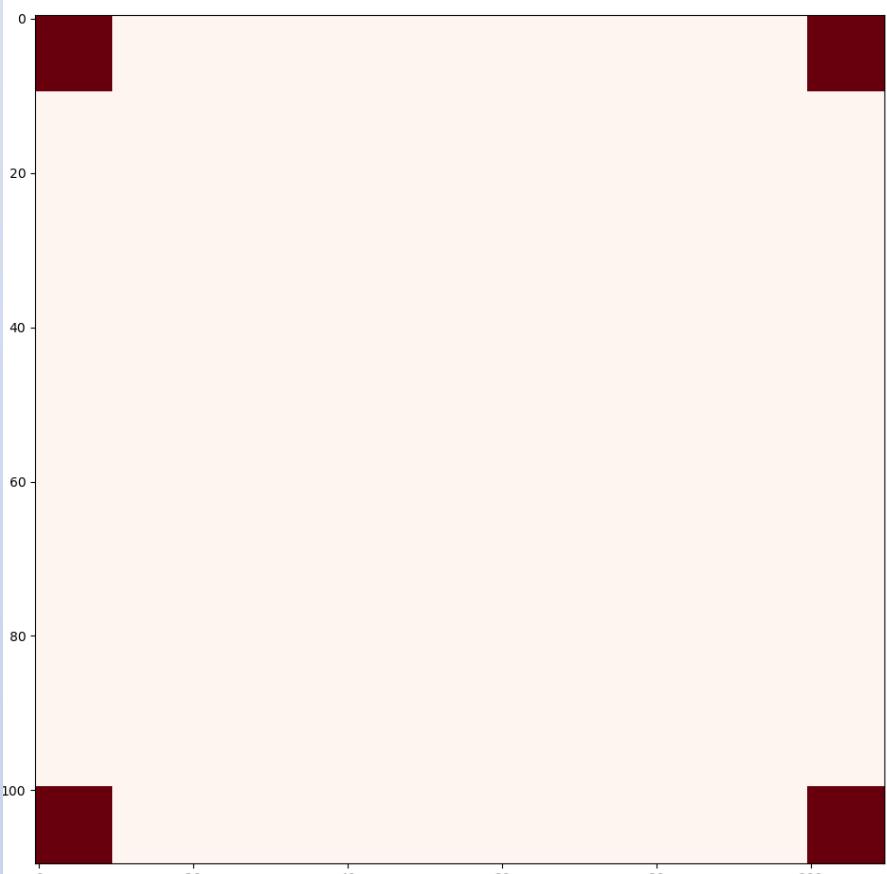
2D послідовність прямокутних імпульсів

$$T = 40, \tau = 10$$

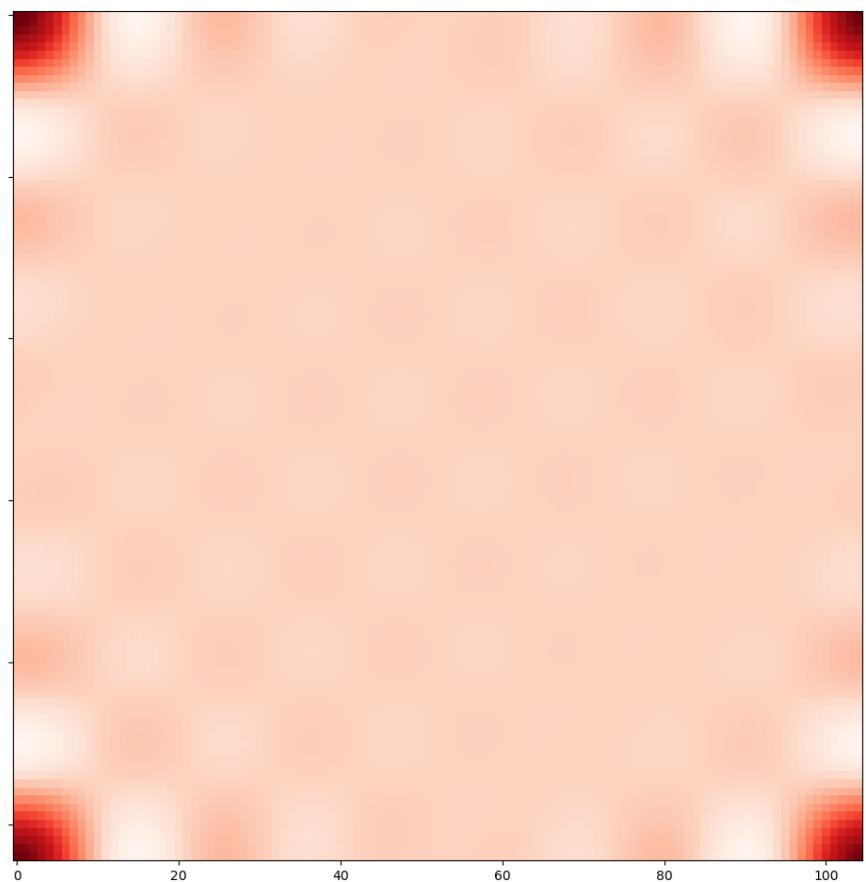
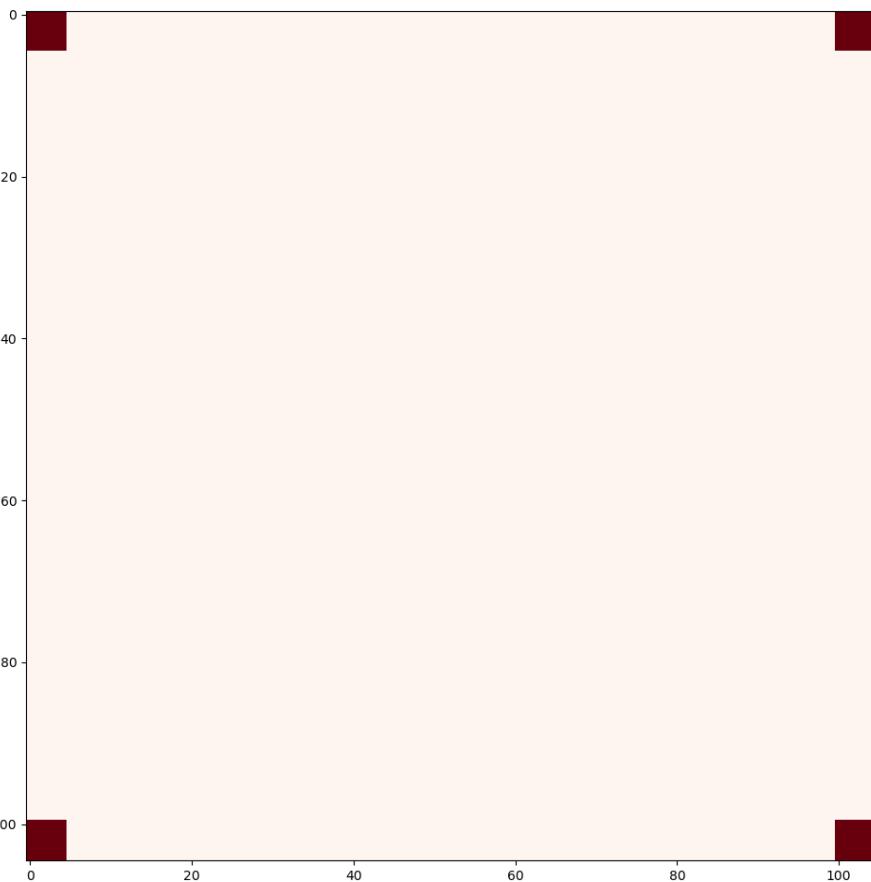
2D послідовність прямокутних імпульсів

$$T = 100, \tau = 10$$

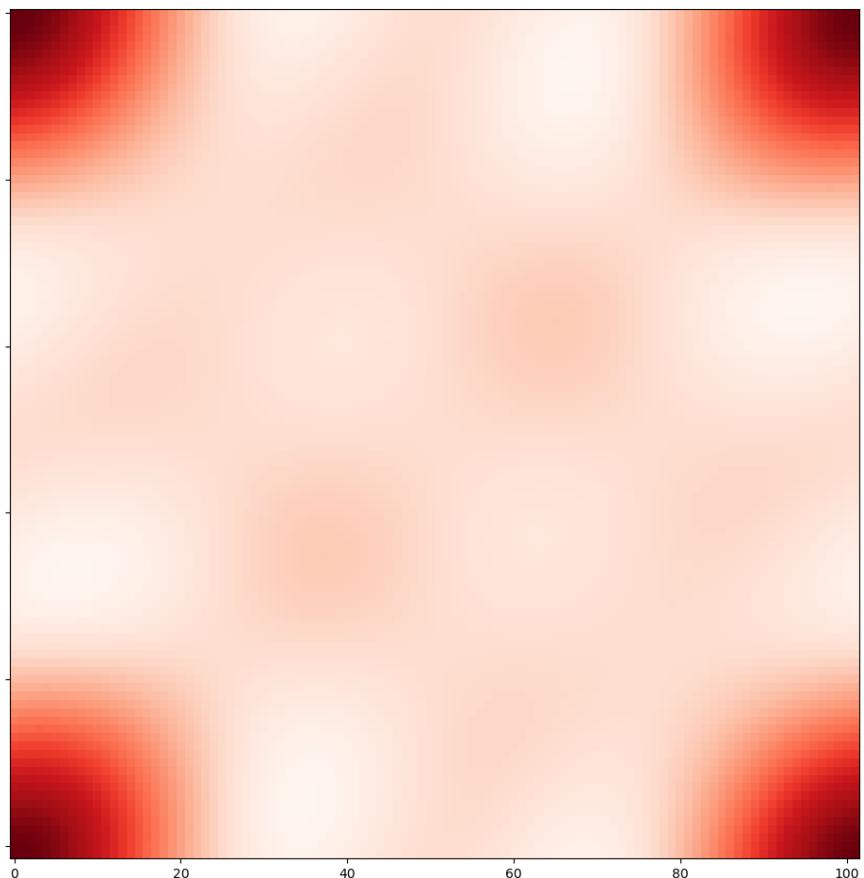
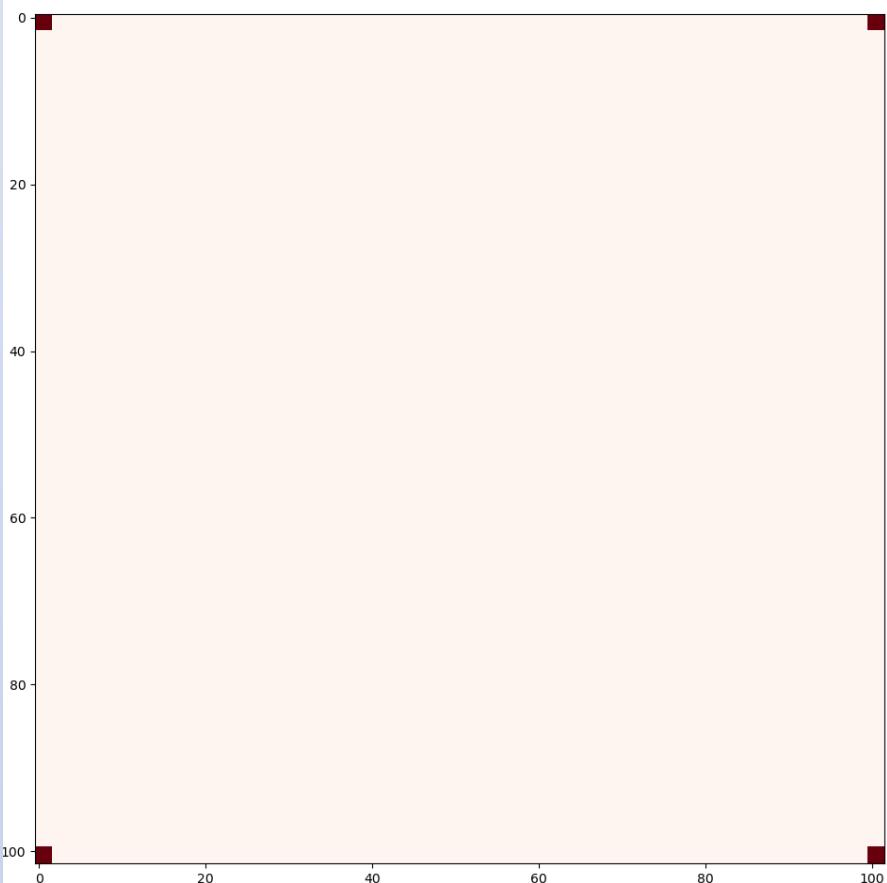
2D послідовність прямокутних імпульсів

$$T = 100, \tau = 5$$

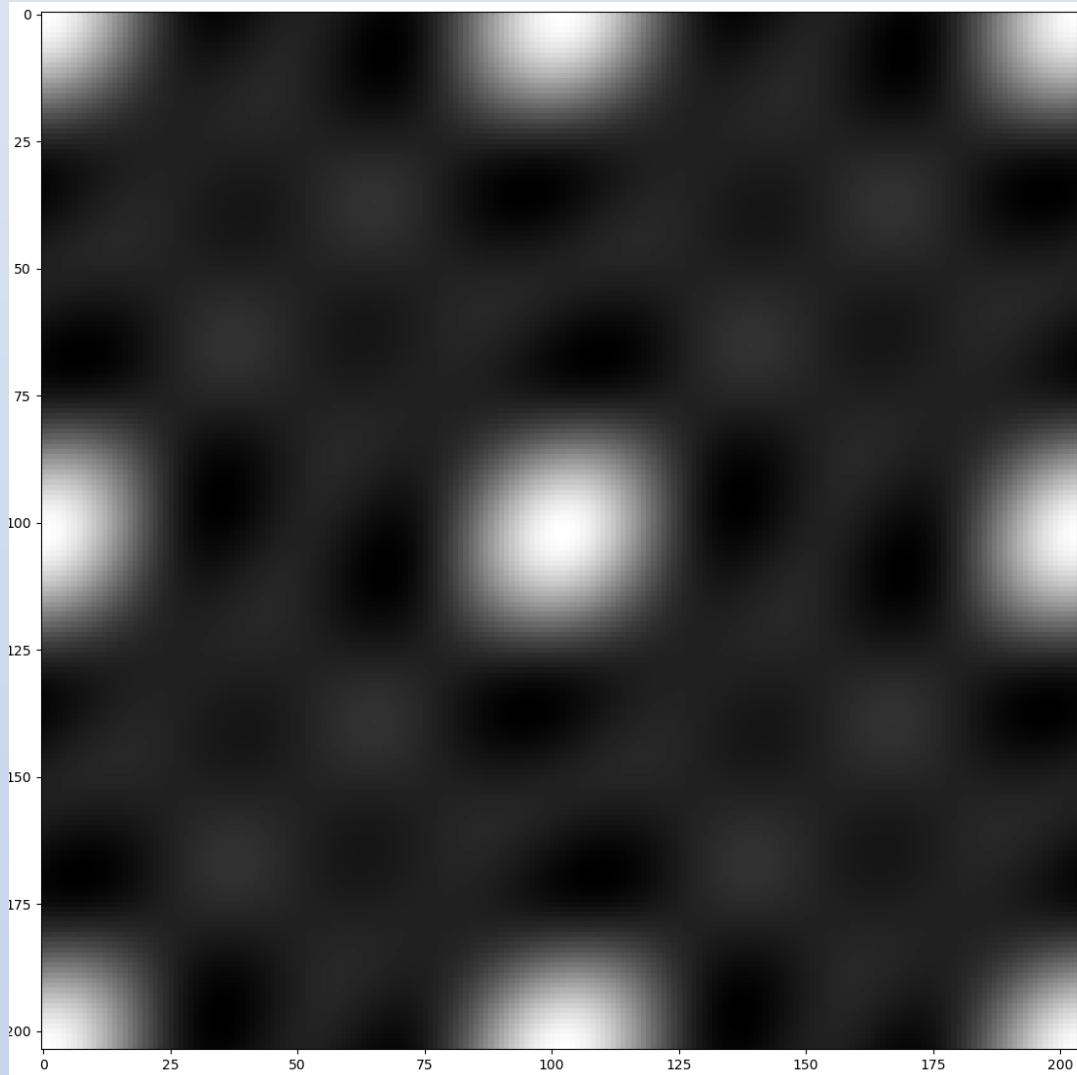
2D послідовність прямокутних імпульсів

$$T = 100, \tau = 2$$

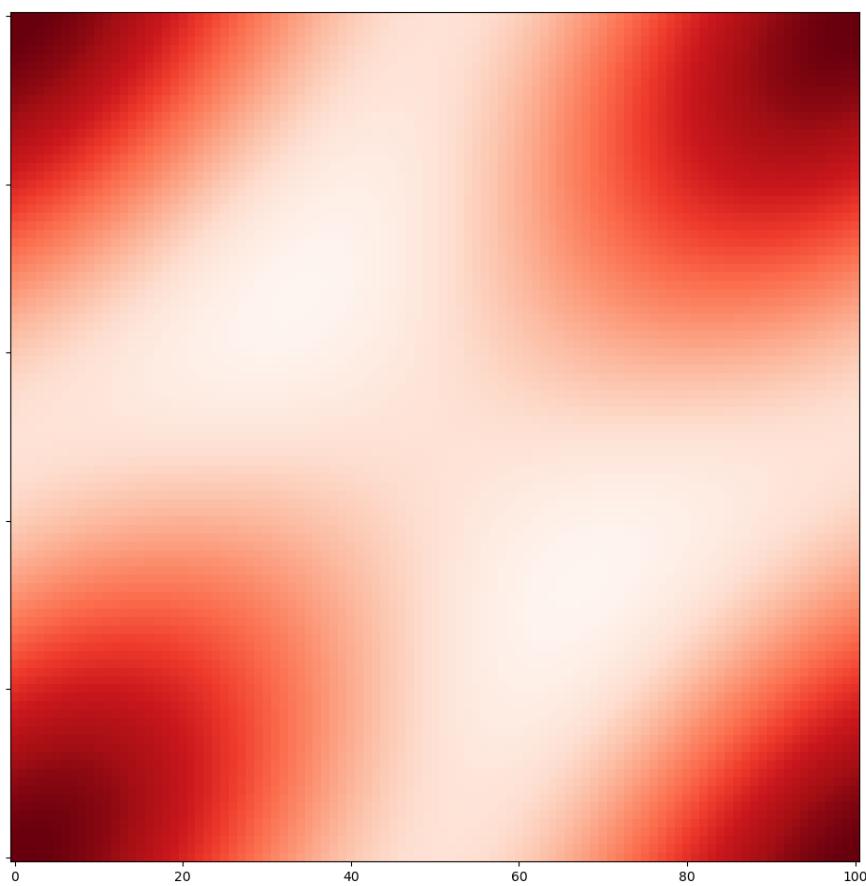
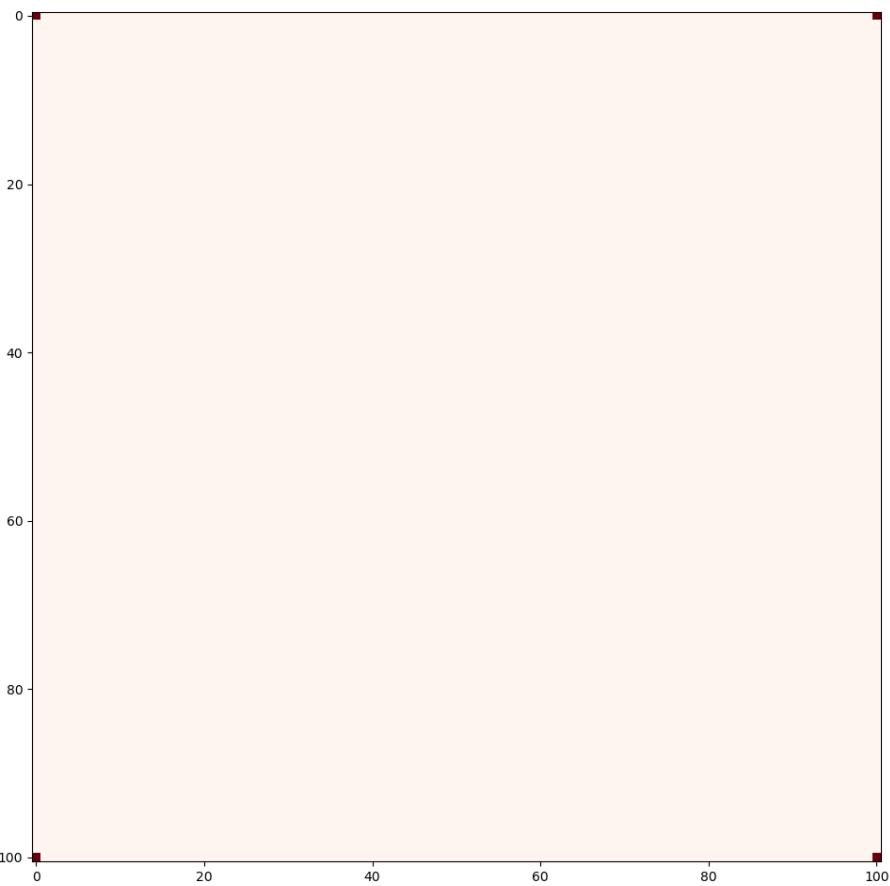
2D послідовність прямокутних імпульсів

$T = 100, \tau = 2$

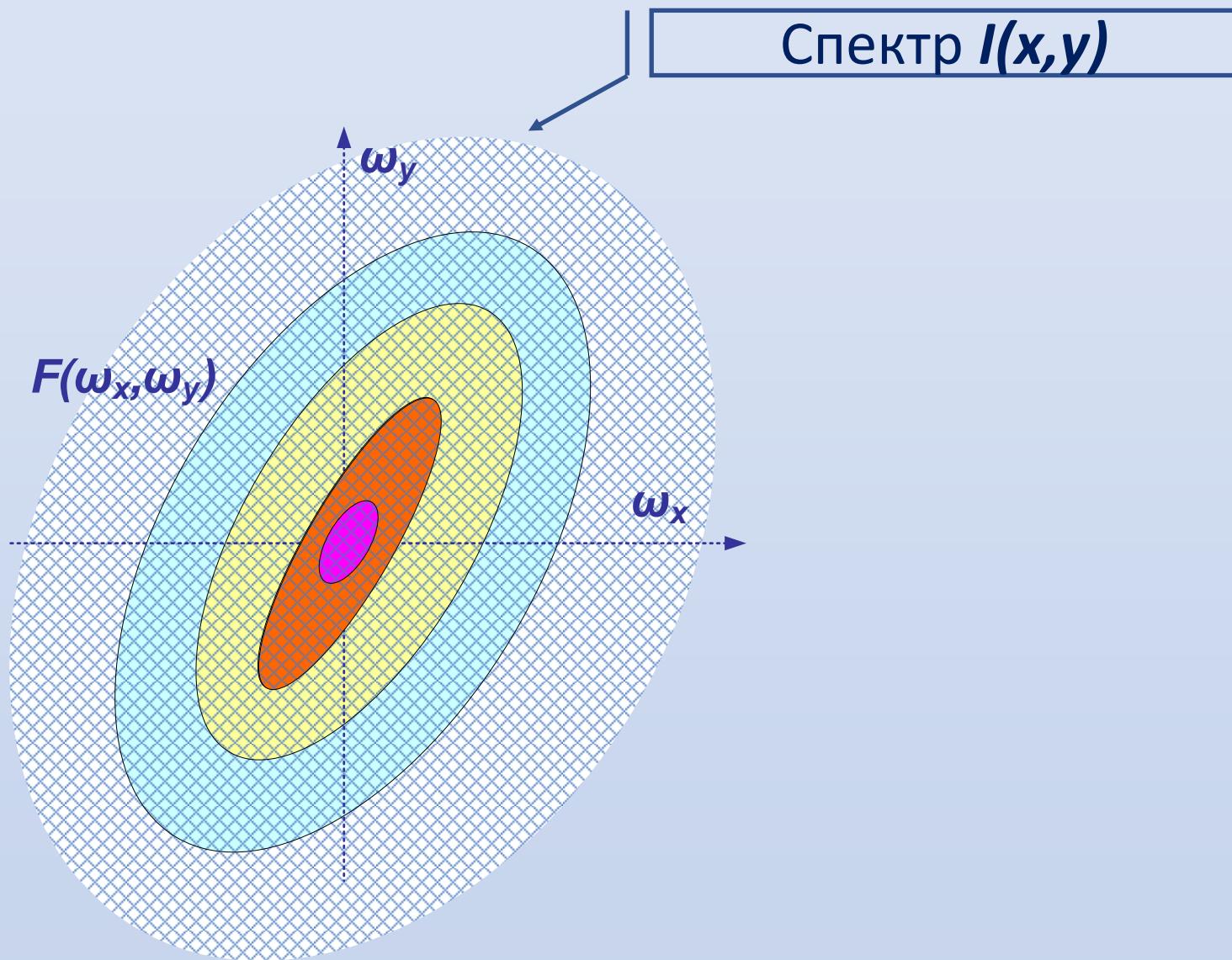

2D послідовність прямокутних імпульсів

$$T = 100, \tau = 1$$

Спектр 2D сигналу

Сигнал з фінітним спектром

Важливо. Якщо пряме Фур'є перетворення сигналу

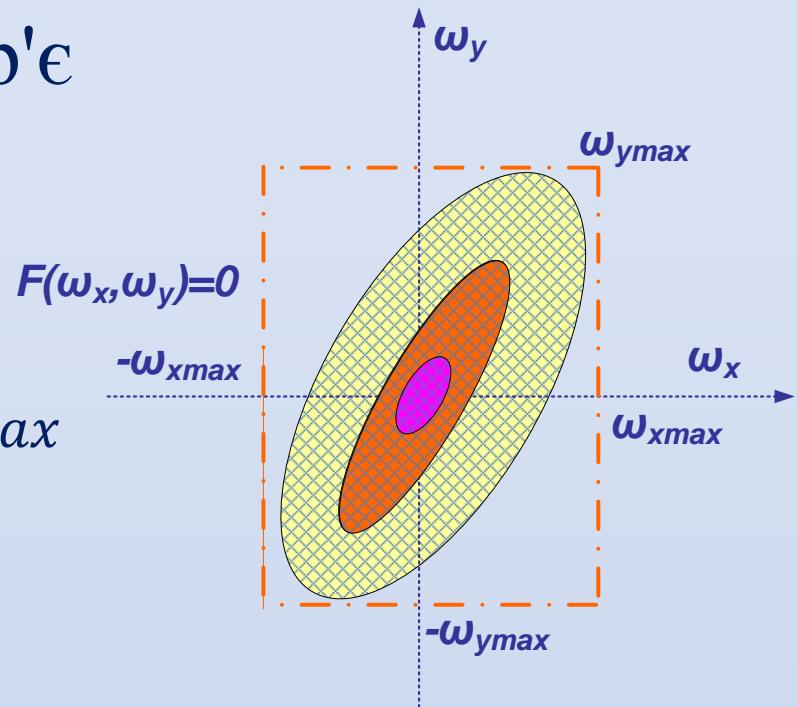
$$I(x,y) \Rightarrow F(\omega_x, \omega_y)$$

таке, що для

$$|\omega_x| > \omega_{xmax}, |\omega_y| > \omega_{ymax}$$

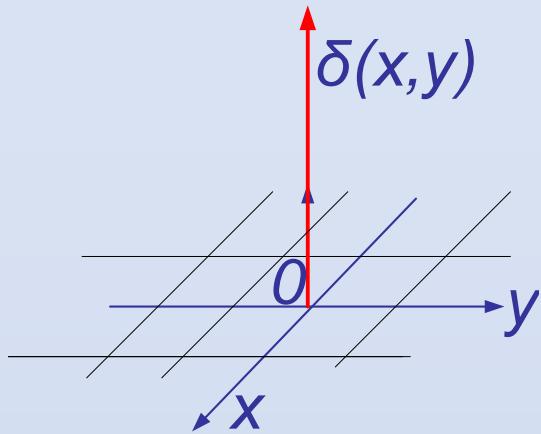
виконується

$$F(\omega_x, \omega_y) \equiv 0$$

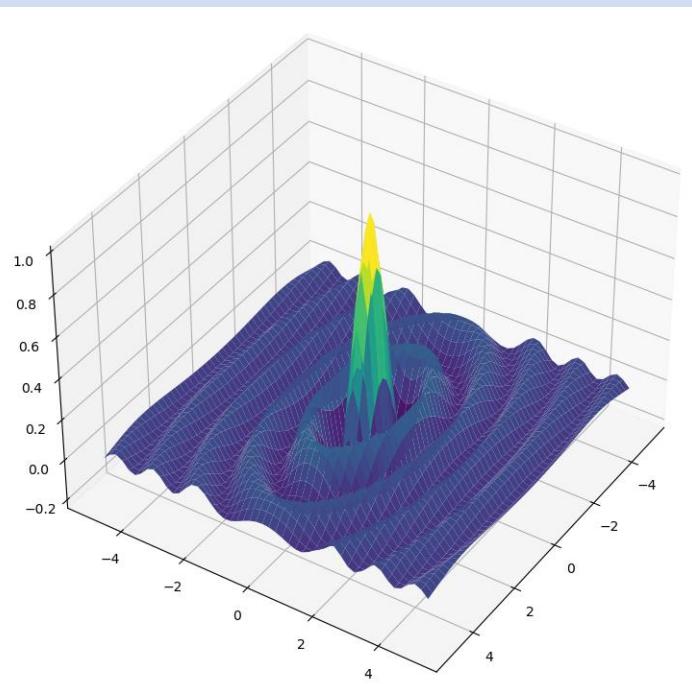
тоді сигнал $I(x,y)$ має **фінітний** спектр !

2D дельта-функция

$$\delta(x, y) = \begin{cases} \infty: x = 0 \text{ and } y = 0 \\ 0: x \neq 0 \text{ or } y \neq 0 \end{cases}$$

Спектр 2D дельта-функции

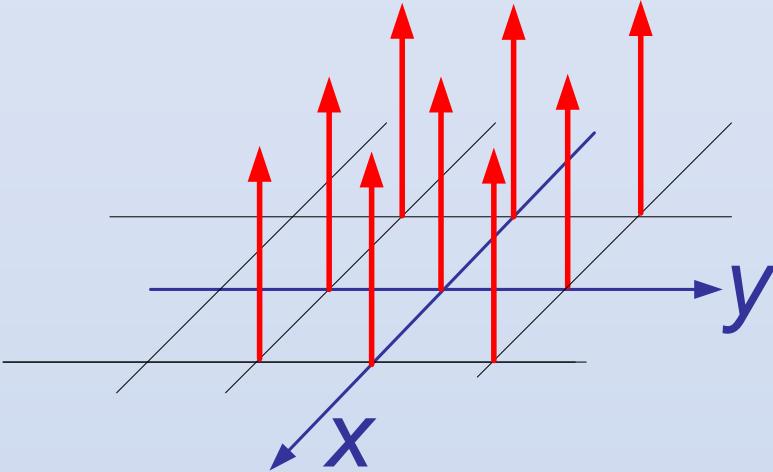

$$F(\omega_1, \omega_2)$$

$$= \text{sinc}(\omega_1 \tau_1) * \text{sinc}(\omega_2 \tau_2)$$

2D дискретизуюча функція

comb(x, y)

$$\begin{aligned} \mathbf{comb}(x, y, \Delta x, \Delta y) &= \\ &= \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \delta(x - m\Delta x, y - n\Delta y) \end{aligned}$$

2D дискретизація

2D дискретизація – перемноження первинної функції на дискретизуючу функцію

$$\begin{aligned} I_s(x, y) &= I(x, y) * \text{comb}(x, y, \Delta x, \Delta y) = \\ &= \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} I(m\Delta x, n\Delta y) \delta(x - m\Delta x, y - n\Delta y) \end{aligned}$$

Сигнал-зображення
 $I(x, y) \Rightarrow$ його спектр $F(\omega_1, \omega_2)$

Дискретоване зображення - сигнал $I_s(x, y)$
 $\Rightarrow$ його ?? спектр

2D дискретизація

Просторові частоти дискретизації

$$\omega_{xs} = 1/\Delta x, \omega_{ys} = 1/\Delta y$$

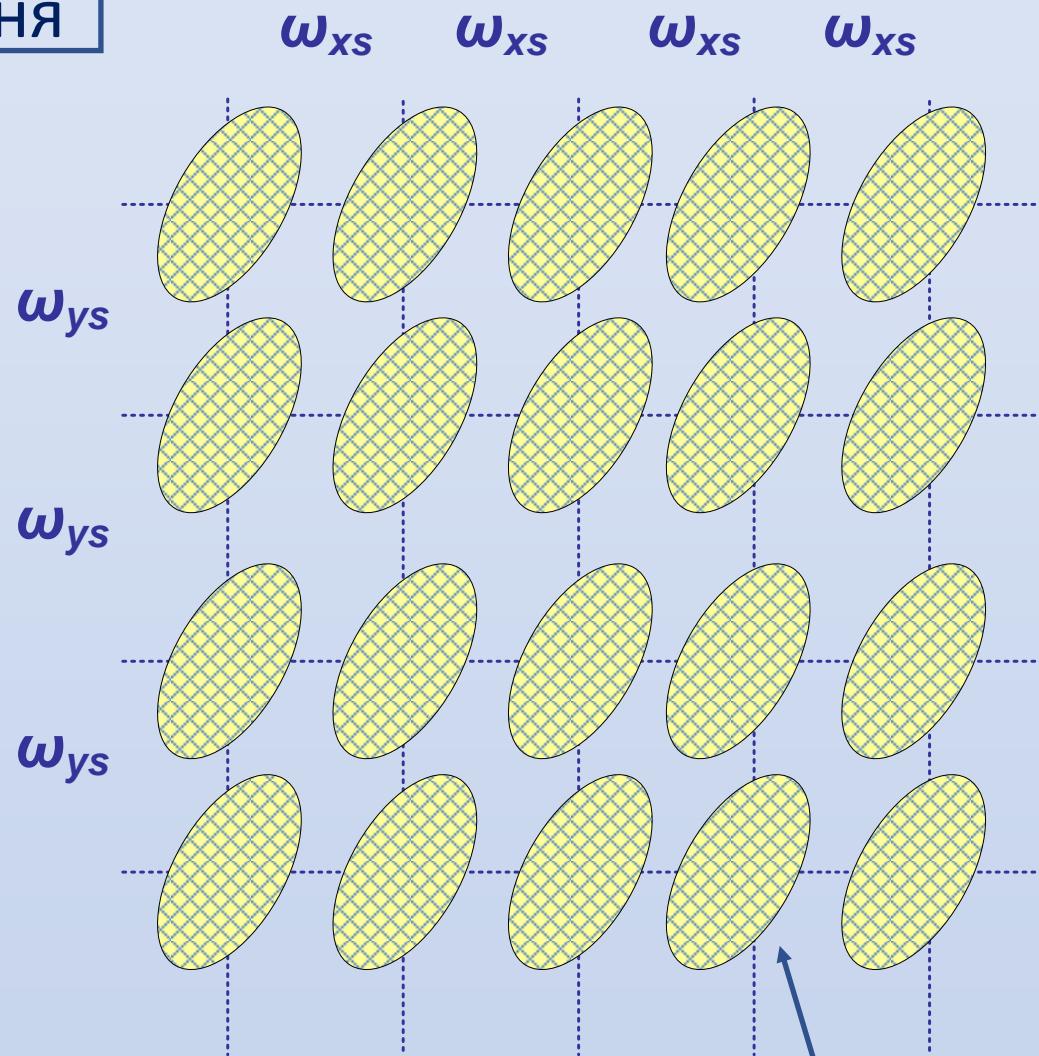
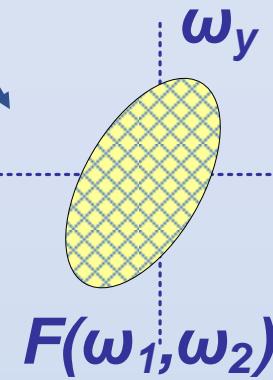
Спектр $F_s(\omega_1, \omega_2)$ дискретизованого зображення

$$F_s(\omega_x, \omega_y) = \omega_{xs} \omega_{ys} \sum_{k=-\infty}^{\infty} \sum_{l=-\infty}^{\infty} F(\omega_x - k\omega_{xs}, \omega_y - l\omega_{ys})$$

Спектр дискретизованого зображення є
періодична (нескінчена) комбінація спектрів
вихідного (безперервного) зображення,
повторених в вузлах сітки ω_{xs}, ω_{ys}

Спектр дискретизованого фінітного 2D сигналу

Спектр зображення

Спектр дискретизованого зображення

Відтворення 2D сигналу

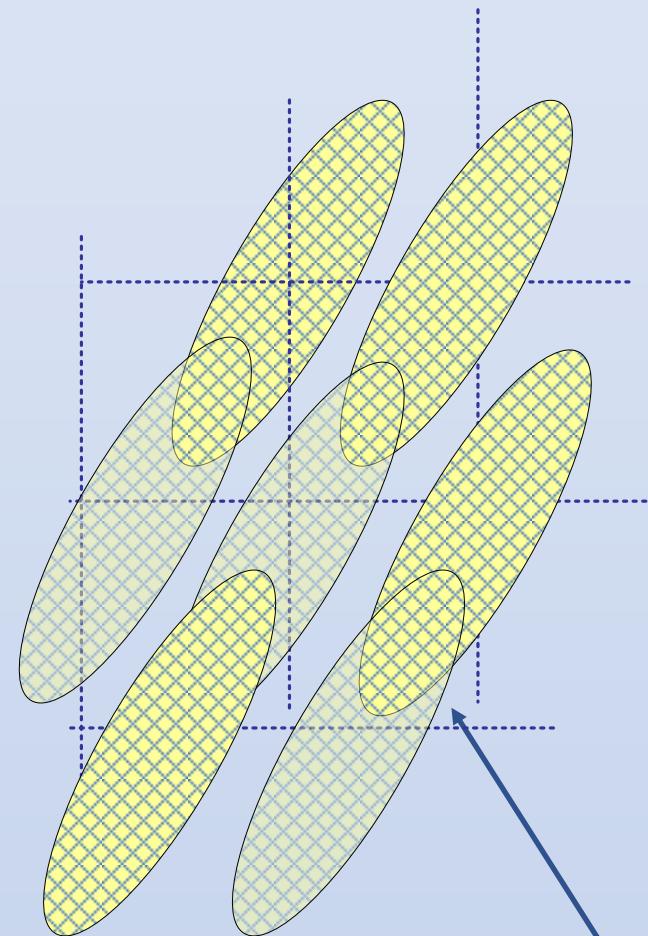
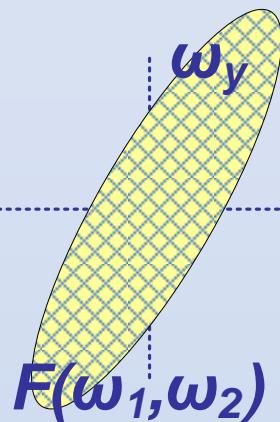
Відтворення 2D сигналу однозначне можливе, коли виконуються умови 2D аналогу теореми Найквіста — Котельникова, тобто:

$$1/\Delta x = \omega_{xs} > 2\omega_{x_{max}} \quad 1/\Delta y = \omega_{ys} > 2\omega_{y_{max}}$$

$$\hat{I}(x, y) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} I(m\Delta x, n\Delta y) \text{sinc}(\omega_{xs}x - m) \text{sinc}(\omega_{ys}y - n)$$

Спектр дискретизованого 2D сигналу

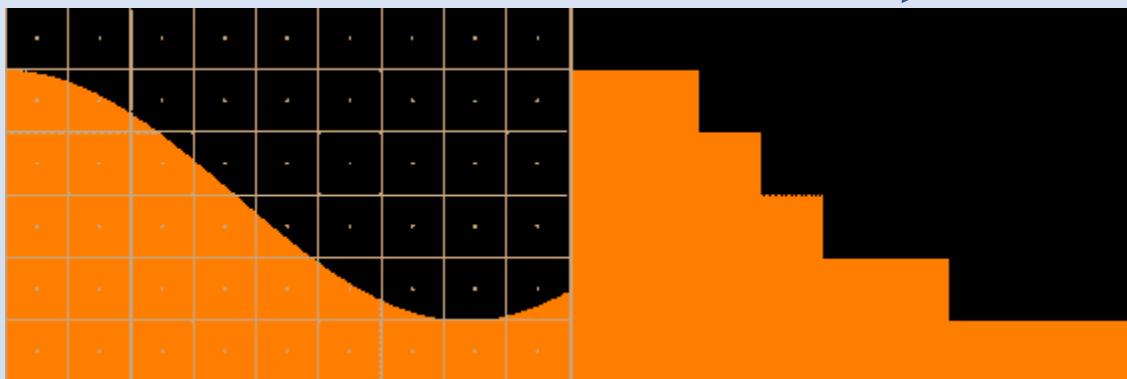
Спектр зображення

Порушення умов теореми Найквіста-Котельникова. Відтворення **НЕМОЖЛИВО**

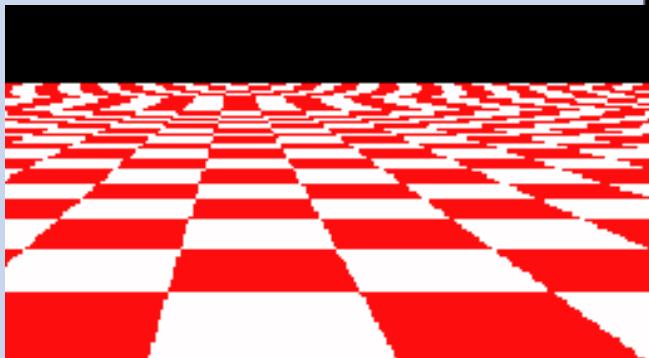
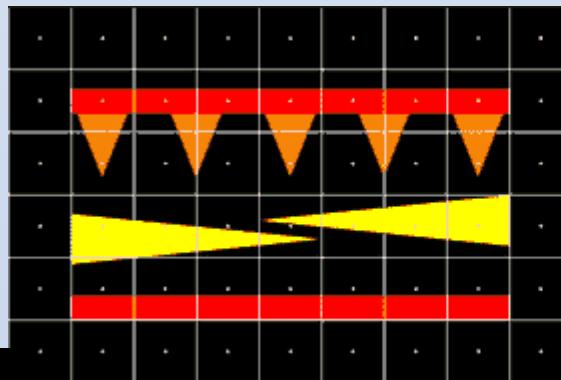
Елайсінг

Ефект сходів

Втрата дрібних
деталей

Руйнування
текстур

Рекомендована література

- **Вовк С.М., Гнатушенко В.В., Бондаренко М.В.** Методи обробки зображень та комп'ютерний зір: навчальний посібник. - Д.: Ліра, 2016 — 148 с.
- **Красильников Н.Н.** Цифровая обработка 2D- и 3D-изображений: учеб.пособие.- СПб.: БХВ-Петербург, 2011.- 608 с.: ил.
- **Гонсалес Р.С., Вудс Р.Э.** Цифровая обработка изображений. - М. : Техносфера, 2005. -1070 с.
- **Визильтер Ю.В., Желтов С.Ю. и др.** Обработка и анализ зображений в задачах машинного зрения.-М.: Физматкнига, 2010.-672 с.

Рекомендована література

- **Ватолин Д., Ратушняк А., Смирнов М., Юкин В.** Методы сжатия данных. Устройство архиваторов, сжатие изображений и видео. - М.: ДИАЛОГ-МИФИ, 2002. - 384 с.
- **Творошенко І.С.** Конспект лекцій з дисципліни «Цифрова обробка зображень» / І.С. Творошенко : І. С. Творошенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 75 с.
- Методи комп'ютерної обробки зображень: Учебное пособие для ВУЗов/ Под ред.: **Сойфер В.А..** - 2-е изд., испр. - М.: Физматлит, 2003. - 780 с.
- **Фисенко В.Т., Фисенко Т.Ю.** Компьютерная обработка и распознавание изображений: учеб. пособие. - СПб: СПбГУ ИТМО, 2008. – 192 с.

Додаткова література

- Грузман И.С., Киричук В.С. Цифровая обработка изображений в информационных системах. — Новосибирск: Изд-во НГУ, 2002. — 352 с.: ил.
- Solomon C., Breckon T. Fundamentals of Digital Image Processing. — Willey-Blackwell, 2011 - 344 р.
- Павлидис Т. Алгоритмы машинной графики и обработки изображений: Пер. с англ. - М.: Радио и связь, 1986. — 400 с.
- Яншин В. В., Калинин Г. А. Обработка изображений на языке Си для IBM PC: Алгоритмы и программы. — М.: Мир, 1994. — 240 с.

Інформаційні ресурси

- Комп'ютерна обробка зображень. Конспект лекцій. http://aco.ifmo.ru/el_books/image_processing/
- Цифрова обробка зображень [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт / НТУУ «КПІ» ; уклад.: В. С. Лазебний, П. В. Попович. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,41 Мбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2016. – 73 с. – <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/21035>
- <https://www.youtube.com/watch?v=CZ99Q0DQq3Y>
- <https://www.youtube.com/watch?v=FKTLW8GAdu4>

The END
Lec 2.1